

Česká školní inspekce představuje výsledky mezinárodního šetření PISA 2012

Spolu s dalšími 64 zeměmi světa se Česká republika také v roce 2012 zapojila do mezinárodního šetření dovedností patnáctiletých žáků v klíčových gramotnostech - PISA. V tomto šetření byla hlavní testovanou oblastí matematická gramotnost (naposledy tomu tak bylo v roce 2003). Garantem a realizátorem tohoto klíčového mezinárodního šetření pro Českou republiku je Česká školní inspekce.

Výsledky českých žáků v mezinárodním srovnání představili na tiskové konferenci dne 3. prosince 2013 ministr školství, mládeže a tělovýchovy Dalibor Štys, ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a národní koordinátorka projektu PISA Jana Palečková.

„Obecně můžeme konstatovat, že v matematické gramotnosti jsou výsledky českých žáků jednoznačně lepší než v roce 2009, u čtenářské gramotnosti již k poklesu výsledků nedochází a čeští žáci zaznamenali oproti roku 2009 rovněž zlepšení. Výsledky našich žáků v přírodovědné gramotnosti jsou dokonce dlouhodobě nadprůměrné,“ sdělil ministr školství, mládeže a tělovýchovy **Dalibor Štys**.

Základní zjištění

V **matematickém testu** nejlépe uspěli žáci sedmi asijských zemí, výrazně nejlepšího výsledku dosáhli žáci ze Šanghaje. Výsledek českých žáků v matematice byl průměrný. Podstatně se však zvětšil podíl českých patnáctiletých žáků s nedostatečnou úrovní matematické gramotnosti (na jednu pětinu). I když se výsledky českých žáků v matematice od roku 2003 zhoršily, oproti předchozímu cyklu v roce 2009 doznaly zlepšení.

V **matematice** měli ve většině zúčastněných zemí včetně České republiky lepší výsledek chlapci než dívky. V oblasti **čtenářské gramotnosti** tomu však bylo naopak, přičemž v České republice byl rozdíl ve prospěch dívek statisticky významný. V **přírodních vědách** lze rozdíl mezi výsledky českých chlapců a dívek považovat za nevýznamný.

V oblasti **čtenářské a přírodovědné gramotnosti** si opět vedli nejlépe žáci asijských zemí. Výsledek českých žáků v oblasti **čtenářské gramotnosti** byl průměrný. Od roku 2009 se však statisticky významně zlepšil. V oblasti **přírodovědné gramotnosti** se v období od roku 2009 výsledek českých žáků rovněž zlepšil, takže byl v roce 2012 opět nadprůměrný.

Počty získaných bodů

	2009	2012	Trend
Čtenářská gramotnost	478	493	+
Matematická gramotnost	493	499	+
Přírodovědná gramotnost	501	508	+

Další zjištění

Česká republika byla v roce 2012 jednou z pěti zemí OECD s nejsilnějším vlivem **socioekonomického zázemí** na vzdělávací výsledky žáků a ve srovnání s rokem 2003 tento vliv ještě zesílil. Navíc se podle výsledků šetření PISA řadíme k zemím, kde mají žáci s podobným zázemím tendence shromažďovat se ve stejných školách a kde vzdělávací systém funguje spíše selektivně.

Čeští žáci v matematice vykazují ve srovnání se žáky ostatních zemí OECD podprůměrnou **sebedůvěru**, která výrazně negativně ovlivňuje jejich výsledky. Zhoršení průměrného výsledku v matematice od roku 2003 u nás bylo doprovázeno statisticky významným zhoršením průměrné hodnoty indexu charakterizujícího **vztah žáka ke škole**. Hodnota dalšího indexu vypovídajícího o tom, zda žák považuje školu za přátelské prostředí, poklesla od roku 2003 u českých žáků tak, že byla v roce 2012 nejnižší v zemích OECD.

V oblasti matematické gramotnosti se v České republice od roku 2003 statisticky významně zhoršily výsledky žáků všech druhů škol. Na zlepšení průměrného výsledku českých žáků v matematice od roku 2009 se podíleli zejména žáci **základních škol**, kteří dokázali vykompenzovat další zhoršení výsledků žáků víceletých gymnázií a nematuritních oborů středních škol. Výsledky žáků na základních školách se od roku 2009 statisticky významně zlepšily také v oblasti čtenářské a přírodovědné gramotnosti.

Výrazně nejslabšího výsledku v oblasti matematické gramotnosti dosáhli žáci **Jihočeského kraje** a jejich podíl ve skupině patnáctiletých žáků s nedostatečnou úrovní matematické gramotnosti patřil ve srovnání s ostatními kraji k nejvyšším. Přitom v roce 2003 byla úspěšnost jihočeských žáků ve srovnání s ostatními kraji průměrná. Naopak dříve průměrní žáci z **Pardubického kraje** měli v roce 2012 nejlepší výsledek. Nejmenší zastoupení slabých žáků bylo zjištěno v **Karlovarském, Plzeňském a Pardubickém kraji**.

„Výsledky mezinárodního šetření PISA nám poskytují velmi cenné informace, s nimiž je však třeba dále pracovat. Česká školní inspekce podrobí tyto výsledky komplexní sekundární analýze, abychom mohli poskytnout podrobnější informace o příčinách a důsledcích daného stavu, které by byly aplikovatelné přímo na situaci v České republice a které by nastínily také možná řešení. V rámci komplexní inspekční činnosti ve školách budeme monitorovat podporu rozvoje a dosaženou úroveň žáků v klíčových gramotnostech. Školy budeme motivovat k průběžnému hodnocení pokroku žáků v této oblasti využíváním testovací aplikace i databanky úloh, které jim České školní inspekce zdarma poskytne,“ doplnil ústřední školní inspektor **Tomáš Zatloukal**.

Komplexní zpráva obsahující hlavní zjištění z šetření PISA 2012 je k dispozici na webových stránkách České školní inspekce.

V Praze dne 3. 12. 2013